

Punkt i de tre Trosartikler, og Kultusministeren lader ham sidde i hans Embede, finder ikke Grund til at afskedige ham. Jeg godkender det fuldstændig, tidligere Kultusministre have ogsaa gjort det, men saa gaar det dog ikke an at gennemføre en Valgretsbestemmelse her, med hvilken Præster i den nuværende Folkekirke ere i Uoverensstemmelse, Præster, paa hvis Hoved der ikke krummes et Haar, og som den kirkelige Øvrighed lader sidde uantastet. Jeg haaber, jeg kun behøver at pege derpaa, for at denne Bestemmelse maa blive ændret, jeg synes, der er saa meget mindre Grund til at fastholde den, som den ikke findes i Loven af 1903, det vil derfor være et Tilbageskridt i Modsætning til de Fremskridt, der findes paa andre Punkter.

Saa synes jeg ogsaa, det er en ganske overflødig Bestemmelse, at Præsterne, inden de udskrive Menighedsraadsvalg, skulle lægge Sognemenighederne paa Sinde at vælge gode kristne Mænd, Mænd med et godt kristeligt Sindelag. Ere vi enige om, at det er en rent borgerlig Side af Folkekirken, vi lovgive for, skulle vi udelade — ja undskyld, jeg siger det, Fritænkere kunne sige det og ærlige kristne kunne sige det, der ligger ikke nogen Tagenparti for det ene eller det andet deri — kristelige Talemaader, for andet er det ikke. Det er Vælgerne, der vælge hvem de ville. At Præsten indskærper dem at vælge Folk med et godt kristeligt Sindelag og kirkelig Erfaring er fuldkommen ligegyldigt for Valgets Udfald og har intet med denne Lov at gøre. Man er her inde paa det at lovgive for de bevidste kristne, det, man i kirkelige Kredse kalder den sande Menighed. Det er en umulig Opgave, det kan man ganske rolig overlade til Kirken selv; naar den en Gang bliver fuldstændig fri af Staten, saa kan den lovgive for sine egne Anliggender, som den vil.

Jeg har altsaa med Anerkendelse nævnt den Række ikke uvæsentlige Fremskridt fra Loven i 1903, som Forslaget om Menighedsraad indeholder, og saa vil jeg pege paa et Hovedfremskridt. Det er det, at den nuværende Kultusminister meget udtrykkelig baade i sin Forelæggelsestale og i Lovforslagets Motiver betoner, at disse Menighedsraad ere ikke Indledningen til en Kirkeforfatning, altsaa i Modsætning til, hvad det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) betonedes stærkt, baade da han i sin Tid som Folketingsmand i 1900 indbragte sit Forslag om Menigheds-

raad og senere, da han som Kultusminister gjorde det Aaret efter. Det fremgaar af de mange Forhandlinger, der ere førte her i Folketinget, og navnlig ogsaa af den Skrivelse, som han som Kultusminister i 1904 sendte til det kirkelige Udvalg, en Skrivelse, som er optagen i det første Bind af det kirkelige Udvalgs Forhandlinger, som de, der interessere sig for det, kunne faa tilstillede fra Bureauet. Der er i disse Dage ført en Pressedebat om, hvorvidt det ærede Medlem fra Ringkøbing var Tilhænger af en Kirkeforfatning, og der er fra forskellige Sider fremdraget højst mærkelige Ting, som ingenting sige i denne Sag. For os, som have fulgt denne Forhandling, er der ingen Tvivl om den Ting, det fremgaar af Rigsdagstidenden med rene Ord, det kunde sikkert heller aldrig falde det ærede Medlem fra Ringkøbing ind at benægte det, det hænger sammen med hans hele Standpunkt, og det findes, som sagt, med rene Ord i Rigsdagstidenden, at han i Menighedsraadene saa Begyndelsen til en Kirkeforfatning. Det Standpunkt er nu fuldstændig opgivet af den nuværende Kultusminister, og det glæder mig i høj Grad. Han er heri i ganske anderledes Overensstemmelse med det, han paa et andet Sted i sin Tale kaldte Folketingets frisindede Traditioner paa dette Omraade, end det ærede Medlem fra Ringkøbing. Jeg tror nu ganske vist, at den kirkelige Lovgivning, som det ærede Medlem for Ringkøbing var med til at gennemføre, og de Resultater, den har bragt, navnlig Nedsættelsen af det kirkelige Udvalg og de Forfatningsforslag, som dette Udvalg stillede, og saa hele det Røre og den Diskussion, der er vakt i den Anledning, i høj Grad — for saa vidt fortjener det ærede Medlem fra Ringkøbing megen Anerkendelse — har bidraget til, at man nu med ganske anderledes Bevidsthed og Klarhed baade fra det borgerlige Frisinds Side og i kirkelige Kredse vender sig mod en Kirkeforfatning i Kirkekommissionernes og Højestejstlighedens Forstand, end man tidligere gjorde. Selve det Forslag til en Kirkeforfatning, som det kirkelige Udvalg stillede i 1906 kunde jo kun virke afskrækkende. Kultusministeren brugte i sin Forelæggelsestale et meget mildt Udtryk, han talte om, at der dog var mange frisindede Forslag fra det kirkelige Udvalg. Ja, det kan jeg ogsaa erkende, der er enkelte Punkter i enkelte Sager, hvor det frisindede Mindretal i det kirkelige Udvalg gjorde sig i ikke ringe Grad gæl-